



I Jornada Salut Comunitària

Taula: Què és i que no és l'activitat grupal amb orientació comunitària

Cinta Daufí

Grup APOC

Barcelona, 6 de novembre de 2025

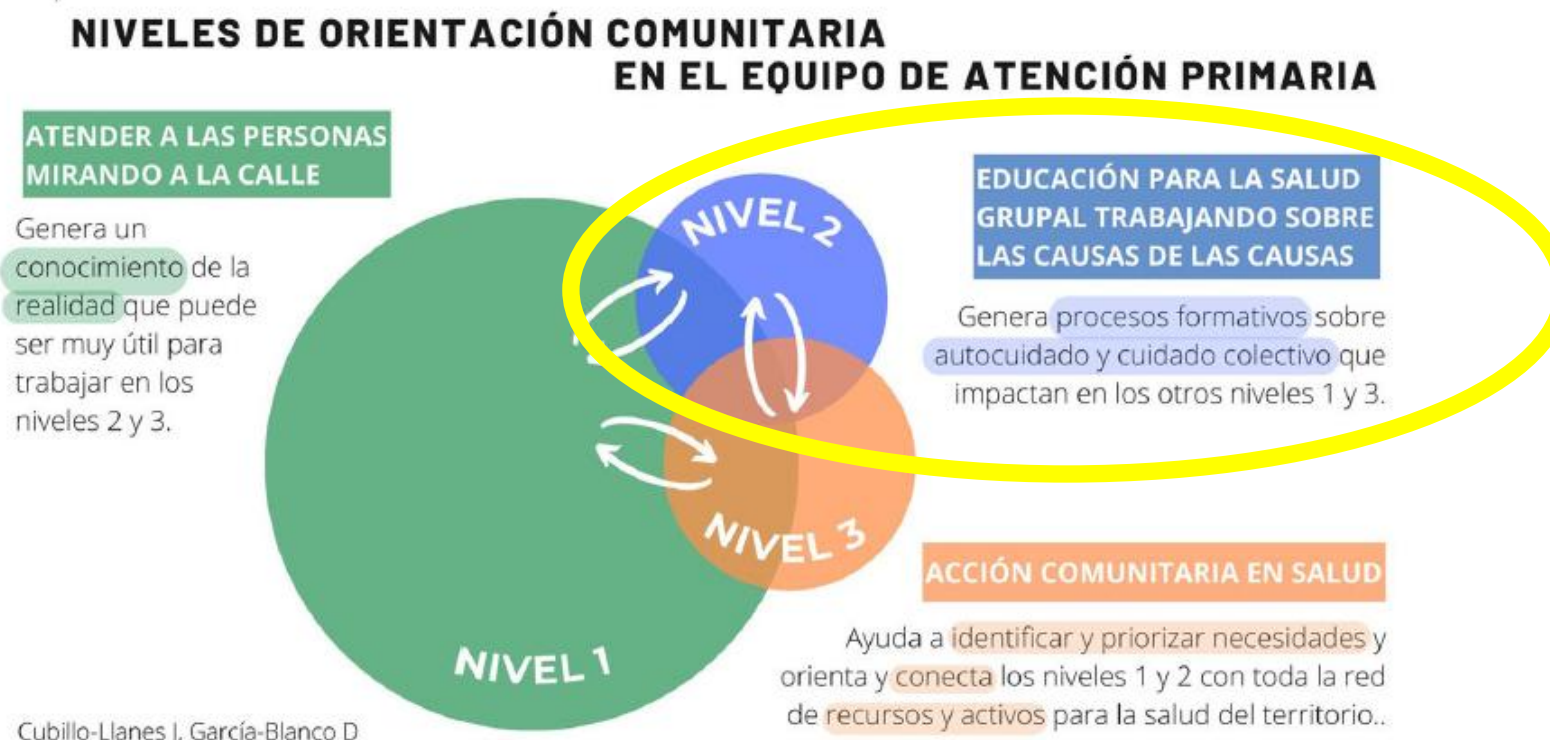


Figura 1. Niveles de orientación comunitaria en el equipo de atención primaria.

Comunitaria o barbarie. Tres niveles para la orientación comunitaria de la atención primaria

Community or barbarism. Community orientation of primary health care at three levels

Rafael Cofiño^{a,b,*}, Miguel Prieto^a y Mariano Hernán-García^b

Nivel 2

«Educación grupal trabajando sobre las causas de las causas»

Marcos y modelos teóricos

Modelos de educación para la salud con aprendizajes significativos (Jarauta)

Procesos correctores comunitarios (Cucco)

Grupos socioeducativos (GRUSE)

Modelos de educación para la salud integrados en programas de promoción de la salud que trabajan entornos y políticas de salud

Herramientas

Educación para la salud grupal con aprendizajes significativos y orientados a los determinantes de la salud de las personas
Prácticas educativas grupales empoderadoras
Conexión de actividad grupal con intervenciones que modifican entornos (promoción de la salud y acción comunitaria)



Abril 2023

- **Nivell 2. Nivell grupal: «educació per a la salut grupal treballant sobre les causes de les causes»**

En aquest nivell es treballa amb grups per promoure accions educatives i terapèutiques adreçades a la comunitat, tenint en compte les seves característiques i les necessitats concretes de cada territori. Amb una visió holística, es convida a la reflexió i es busca potenciar habilitats que donin resposta als problemes i interessos de les persones. Aquest nivell té en compte els determinants socials de la salut, incorpora la perspectiva d'equitat i busca l'enfortiment dels recursos de les persones mitjançant l'aprenentatge significatiu, l'aprenentatge entre iguals i el foment de l'autocura.

El nivell 2 de l'orientació comunitària de l'APiC es caracteritza per:

- ✓ Adaptar-se a les necessitats de cada comunitat (nivell 3: anàlisi de la situació de salut)
- ✓ Visió holística. BIO-PSICO-**SOCIAL**-ESPIRITUAL
- ✓ Potenciar habilitats que donin resposta als problemes i interessos de les persones.
- ✓ Tenir en compte els determinants socials de la salut (nivell 1, codis Z ?)
- ✓ Perspectiva d'EQUITAT.
- ✓ Enfortiment de les capacitats de les persones mitjançant metodologies participatives.
- ✓ Mètodes: aprenentatge significatiu, aprenentatge entre iguals.

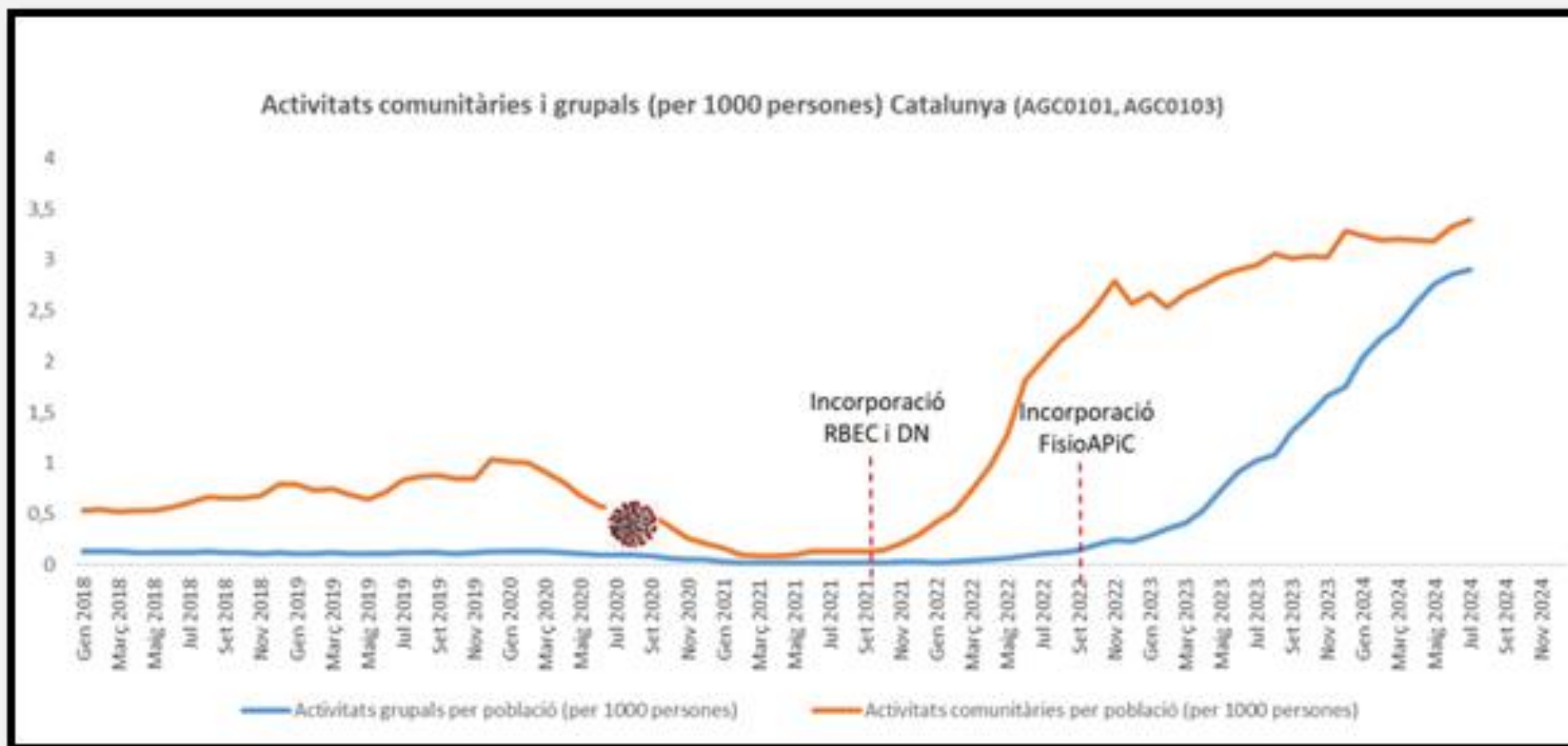
Les accions incloses són les següents:

- **Elaborar un document d'orientació comunitària** de les activitats grupals, tenint en compte l'abordatge de les causes de les causes.
- **Oferir activitat educativa grupal i comunitària** dirigides a la promoció de la salut i la prevenció, i crear entorns que afavoreixin l'empoderament de la població, per augmentar el control sobre la pròpia salut i benestar.
- **Revisar l'enfocament de determinants socials de la salut** en les activitats grupals i programes d'educació per a la salut que ja s'estiguin realitzant.
- **Identificar i elaborar materials de suport per a l'alfabetització digital** i per a les activitats d'educació per a la salut grupal amb enfocament de determinants socials, i crear un repositori accessible per a professionals i la comunitat.
- **Avaluar les activitats grupals incorporant l'experiència de les persones participants.**
- **Incloure en el registre de l'activitat grupal de l'eCAP la categorització dels determinants socials de salut** que es tenen en compte en les intervencions.
- **Facilitar la realització d'activitats grupals en modalitat tant presencial com en línia o mixta.**



Objectiu	Indicador	Comentari	Dimensió
Fer un protocol de registre de codis Z	Realització del protocol? Sí/No	Estudi de l'ús dels codis Z i seguiment	Nivell 1
Fer un document sobre el nivell 1 d'acció comunitària	Fet? Sí/No	2023: Crear un grup de treball	Nivell 1
Fer atenció grupal prestant atenció als determinants socials de salut	El vostre EAP ofereix activitats grupals adreçades a grups de població més vulnerables? En concret, a quins grups de població us adreceu?	2023: Enquesta <i>ad hoc</i> 2024: Indicador SISAP 2025 Anàlisi dels resultats en salut de l'activitat grupal	Nivell 2
Fer un document sobre el nivell 2 d'acció comunitària	Fet? Sí/No	2023: Crear un grup de treball	Nivell 2

Evolució d'activitats comunitàries i grupals per 1000 persones. 2018-2024



Grup de preparació de la taula 2: moltes preguntes, poques respostes...

**Alba Gili, Gemma Amoros, Oriol Huguet, Carmina Poblet ,
Cinta Daufí**

**Intensos debats
!!!!!!**

Tota educació grupal és comunitària? Assimilem grups (de qualsevol tipus) a activitat comunitària? Quines característiques ha de tenir una activitat de grup perquè tingui orientació comunitària? Què significa fer “educació grupal” treballant les causes de les causes? Quines competències, habilitats, actituds i experiència són necessàries pel treball grupal amb orientació comunitària? Ho pot fer tothom? Qui i com decideix què cal fer grups i quins temes s'aborden? Què esperem quan organitzem grups? Per què serveixen? Què aporten al benestar de les persones i comunitats? Hem canviat les benzodiazepines per grups de relaxació/ pilates / ioga.. però seguim sense abordar les veritables causes del malestar de les persones? Com els avaluem? Anem més enllà de la satisfacció? Els grups que es fan habitualment als EAP, estan emmarcats en un procés comunitari o són una activitat aïllada? Quin paper hi juguen les noves figures en aquestes activitats grupals? Fem grups perquè ara toca i és una moda? Com encaixa i coordina el nivell 2 amb els altres nivells?.....

Cal un ampli debat sobre “lo grupal”....

Debat “on-line”, intentant resumir per fer-lo viable.
Gracies Oriol !



